

כא:

עין משפט
נר מצוה

כל שעה פרק שני פסחים

מסורת הש"ס

(א) לעיל ז. (ב) קדוש ט.
(ג) יע"ש ב"ק מה. (ד) יע"ש
חולין קד: (ע"ש, ג) וז"ל
במשמע וכן איחא בב"ק
מה. (ד) ע"ז כ. (ה) שם
ולקמן כנ: (ו) ויע"ר בחוס'
שטות כנ: ד"ה אינעם
איחא. (ז) וזכר. (ח) ולקמן
ס: (ט) ע"ז חוס' יומא
ל: כנ: ב"מ סא. ע"ז כ.
חולין קד:.

הגהות הב"ח

(א) נט' בדריבה דלמר
רבה חרטו קודם ומנו:
(ב) שם לא לריכא אלא לר'
יהודה: (ג) רש"י ד"ה
ה"ג עבר ומנו וכו' דרבנן
ולא גרסינן כלל:

גליון הש"ס

גם' ליתמי טינה קטיל.
 עי' לעיל דף ה' ע"א תד"ה
 ואומר: תוס' עבר ומע
 ובר' דהרד"ק התנא. עי'
 שרובין ל' ע"ב תד"ה
 וליפדוש עליה. וש"ן לקמן
 ל"ה ע"ב וז"ע:

מוסף רש"י

[illegible]

וְגַם בּוֹ שִׁירֵי לֶחֶם וְאֶסּוֹר מִשּׁוֹם חֲמֵן:
 הָיָה נֶאֱמַר מִהֵרָא שְׁלֵחַן אֲכִילֵין אֲמִתּוֹ אֲלֵא
 מִשְׁעָה שְׁחַל עָלֵיו חֻבּוֹת בִּיעוֹר מִשְׁשׂוֹאֵילָא
 גַּמְלוֹ. קִסְדִּי אֲשַׁע שְׂמוֹת לְאֲכֹל קִלִּי:
פְּשִׁטָּא. דִּהָא אֲמִתָּה מִאֲכִיל וּמוֹכֵר
 הֵיטָּה הִנָּחָה: **לֹא לְרִיבָא כּוֹ.** וְהָאִי
 מוֹתֵר אֲלֵאחָא וְזִמְן קִלִּי וְכֻגֵּן שְׁחִרְכּוֹ
 בְּזוֹר יִפֵּה קוֹרֵס וְזִמְנֵי שְׂטֵר טַעֲמוֹ
 וּמִלְּפִיטּוֹ: (ו) **עֲבָד וּמִנֵּי אֲכֹל בְּהֵאֵלָה**
לְשׁוֹם דְּרַבְנָא ה"ג וְלֹא גִרָס" פְּשִׁטָּא.
 דִּהָא אִפִּי בִּפְסָקָא אִינְטֵרִין לְאַשְׁמֵי
 דִּהָא אִיבָא רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְגִּילִי דִּשְׂרִי
 בְּהֵאֵלָה כֹּל שְׂעָבָה לִקְמָן [פ.]. **לְשׁוֹם**
דְּרַבְנָא. כְּלוּמַר הָאִי וְזִמְנֵי אֲכִילְתּוֹ
 מִשְׁמַע וְאִפִּילוֹ שְׂעָה שְׂשִׁית שְׁלֵחַן
 אִיֶּסּוֹרֵי אֲלֵא מִדְּרַבְנָא הוּא אֶסּוֹר אִף
 בְּהֵאֵלָה: **שֶׁשֶׁ שְׁעוֹ.** עַל כִּרְתָּן
 מִתְחַלֵּת מִשׁ מִשְׁמַע דְּלִי אֲלֵאחָא שׁ
 דְּאֶסּוֹר מִדְּאִוְרִיתָא מִאי אֲחָא
 לְאַשְׁמֵינִן פְּשִׁטָּא דְּלִין מִקְדִּשִׁין
 בְּאִיֶּסּוֹר הִנָּחָה: **יִטְעִי קוֹרְדִּינִיָּא.**
 קִשּׁוֹת הָן וְאִפִּי־הָ אִם בְּזֹל מִיֶּשֶׁת חֲמֵן
 כְּגוֹן שְׁנֵפֹל עֲלֵיהֶן אִם אֶסּוֹר:
פְּשִׁטָּא. דִּהָא אֲמִתָּה אֶסּוֹר בְּהֵאֵלָה:
לֹא יִבְעַל. מִדְּקִרְיָנָא לֹא יִבְעַל" מִשְׁמַע
 לֹא יֵאֵר בּוֹ הֵיתֵר הַמְּבִיל לִידֵי שׁוֹם
 אִיבָלֵה וְכֹסֶם הַנְּחֹלֹת לִידֵי אִיבָלֵה הָאִי
 בְּחֹת שְׁלוֹקָה בְּדִמִּים דְּבֵר מִאֲכֹל:
עַד שִׁפְרוֹת לָךְ הַכּוֹבּוֹ בּוֹ. הֵיתֵר
 הִנָּחָה בְּדֵר שְׁפִרְט לָךְ בְּגִבְלָה שְׁלֵא
 הִיָּה כְּבוֹשׁ בִּזֵּה אֲלֵא לֹא תִאֲכֹלוּ וְהוֹאֲרָךְ
 לְהִמְרִיָּה בְּהֵאֵלָה דְּכַמִּיבִי אִו מְכוֹר
 לְנִכְרִי: **לָגֵר בְּנִקְיָנָה לְנִכְרִי בְּמִכְרִיהָ**
 לֹא גִרְמִין אֲלֵא ה"ג **בְּדֶרֶךְ שְׁפִרְט** עַד
בְּכֹלָה דְּנִיָּא וְכו'. ס"ל **לָגֵר חֲסִנָּה**
וְאֵכֹלָה אִו מְכוֹר. דְּרוֹשׁ לִיָּה אֲגֵר
 וְכֵן גְּבִי לְנִכְרִי נִמִּי דְּרוֹשׁ תַּחֲנָנָה
 וְאֵכֹלָה אִו מְכוֹר לְנִכְרִי: **דְּכִיִּים**
כְּפִסְכֵּן. קֵד מוֹתֵינָה לֹא יִתְנַה לְנִכְרִי
 וְלֹא יִכְרֵנָה לָגֵר: **אִו.** לְשׁוֹן חֵילֹק
 וְאִי כִי מִאֲרִי קֶאֱמֵר קִרָּא דְּמִדְּרִיבֵי
 אֲגֵר וְתִרְיִיָּהוּ אֲנִכְרִי לֹא נִכְתּוּב אִו:
לְהִקְדִּים נְפִינָה דְּבֵר לְמִכְרִיהָ דְּכִיִּרִי.
 אִם יֵשׁ קֵד לִיִּתְנֵה לֹא נְפִינָה קוֹדֶמָה
 לְמִכְרִיהָ לְנִכְרִי. וְהָאִי גַּר בְּגַר מוֹשֵׁב
 קֶאֱמֵר שְׁקִיבֵל עָלָיו שְׁלֵא לְעִבּוֹד עִבּוֹ"ס
 וְאִכֹּל גְּבִלוֹת: **גַּר אֲחֵס מְלוֹה**
לְהִיטָּוֹ. דְּמִכְבִּי (וִיֶּאֱסֵר הֵה) **גַּר.**
 וְתוֹשֵׁב וְחִי עֶמְקָן: **סִכְרָא אִיָּא.**
 מִסְכְּרָא וְחִי יוֹדֵעִין שְׁמִיעִתָּה לָגֵר
 קוֹדֶמָה דְּחִיתִּי הֵגֵר מְלוֹה אֲכֹל מִכְרִיהָ
 לְנִכְרִי מִאי מְלוֹה אִיבָא וְאִינְטֵרִין קִרָּא
 לְחֵלֶק וְלְהֹאֲסוֹר לִיתָן בְּתַמְתָּה לְנִכְרִי
 לְהַמְכוֹר גְּבִלָּה לָגֵר: **בְּשִׁלְמָא.** לִרִי אֲבָזָא
 אִיבָא דְּר"מ מִאי לְמִילָךְ מִדְּאִינְטֵרִין
 קִרָּא לְמִשְׁרִי גְבִלָּה הָא כֹּל אִיֶּסּוֹרִין
 שְׂמִמּוֹרָה דְּכִיִּמִּי בְּזוֹ לֹא תִאֲכֹל כִּי
 הִכָּא אִי לֹא הִדִּיר פְּרִיטָּה בְּזוֹ הֵיתֵרָא
 אִיֶּסּוֹרִין הָא כֹּל אִיבָלֵה עֲבָדָה: **אֲלֵא.**

ה' מנא ליה דילמא האי פטר דנבלה לאו
 א' אנטערן אלס להחמיר ולומר דלגברי
 י' לא כתיבא הוה אמינא כל הנאות
 נ' לרבי אברהם ואלוהי דרבי יהודה
 ו' ומיעט בה לכלל תשליתן אוחו:
 אוחו

נ' מן מקבאל לקאדומי אבל השתא דכתב
 י' ליכתב נמי גר ונכרי דאי לא הוה
 י' דלמא למעוטי מכירה דגר:
 אוחו

ג. בשערך חתונה, וביא עיתק מציה, או אם אין גר

ה. אורכי כֶּסֶם כ"ח ד"ח
כֶּסֶם כֶּעָלִי עָלִי וְיִדְעִים
ה ע"י נכר א' נמי יִסְכְּרוּ
ר' יְהוּדָה לַמְכוֹר כֹּחַם

כותח אסור למכור שלשים יום קודם לפסח:
ומותר בהנאה: פשיטא לא צריכא שחרבו
קודם זמנו וקמ"ל כדרבא (6) דאמר רבא "הרכו
קודם זמנו מותר בהנאה אפילו לאחר זמנו:
ועבר זמנו אסור בהנאתו: פשיטא לא צריכא
לשעוה דרבנן (7) דאמר רב גידל אמר רב
חייא בר יוסף א"ר יוחנן המכרש משש שמור רב
ולמעלה אפילו בחימי קורדנתא אין חוששין
לקדושין: ולא יסיק בו תנור וכירים: פשיטא
לא צריכא (8) לר' יהודה דאמר אין ביעור חמץ
אלא שריפה סלקא דעתך אמינא הואיל
ואמר ר' יהודה מצותו בשריפה בהדי דקא
שריף ליה "ליתני מיניה קמ"ל: אמר חזקיה
דמנין לחמץ בפסח שאסור בהנאה שנאמר
י"א יאכל חמץ לא יאכל בו היתר אכילה
טעמא דכתב רחמנא לא יאכל חמץ הא לא
כתב לא יאכל הוה אמינא איסור אכילה
משמע איסור הנאה לא משמע ופליג דר'
אבהו דא"ר אבהו "כל מקום שנאמר לא
יאכל לא תאכל לא תאכלו אחד איסור אכילה
ואחד איסור הנאה (9) (משמע) עד שיפרט לך
הכתוב כדרך שפרט לך בנבילה "דתניא י"א
תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך תתננה
ואכלה או מכור לנכרי וגו' אין לי אלא לגר
בנתניה ולנכרי במכירה לגר במכירה מנין
ת"ל לגר אשר בשעריך תתננה או מכור לנכרי
ובנתניה מנין תלמוד לומר תתננה ואכלה או
מכור לנכרי נמצאת אומר אחד גר ואחד
נכרי בין במכירה בין בנתניה דברי ר' מאיר
(10) "יהודה אומר דברים ככתבן לגר בנתניה
ולנכרי במכירה מאי טעמא דרבי יהודה אי
סלקא דעתך כדאמר ר' מאיר ליכתוב רחמנא
לגר אשר בשעריך תתננה ואכלה ומכור או
למזה לי שמע מינה לדברים ככתבן ור'
און להקדים נתניה דגר למכירה דנכרי ורבי
יהודה הא לא "צריך קרא כיון דגר אתה
מצווה להחיותו ונכרי אי אתה מצווה להחיותו
לא צריך קרא סברא הוא בשלמא לר' מאיר
דאמר אחד גר ואחד נכרי בין במכירה
בין בנתניה מרדאיצטרך קרא למישרא
ונבילה בהנאה הא כל איסורין שבתורה
אסורין בין באכילה בין בהנאה אלא לרבי
יהודה דאמר לדברים ככתבן הוא דאתא הא
כל איסורין שבתורה מנא ליה דאסורין
בהנאה נפקא ליה "מלכלב תשליכין אותו
איתו

קרא קאי אלקיסה דלפניו
אלקיסה משום דמשכח
על קניות המונח באלצנער
והיינו משום דמשמע ליה
דמונח בקרא אלמריא:ו
נמי יקשה דהא איבער
דודא אי לא הוה כח
ה"א דחא למידרש שאין נרץ
למעשוי נמיה דנכרי ואי
הוה כחז נכרי לחודיה הוה אמר
והכי אמר לו משמע עבר לך
אמר. תשליכ ואת.

רבי יהודה אומר בותח ובל' מיני בות'
 אחי ככ"ה ואמר בכותח משום
 שהוא בותח של פלוני ויסקרו שמכרו כפס'
 שנפסק מכרו ישראל לנכרי ולכן אומר
 לנכרי ואש' אף לר"ת דמפרש גרש'
 אלו עוברים (לקמן מנ.) דמות'
 להשקות בותח כפס':

חֲרָבוּ קודם וזמן מותר בהנאה
אף אֲחֵרֵי זְמַנּוֹ. וּבָנִין
שֶׁנִּשְׁפָּט מֵאֲחֵרֵי כֻלָּל דְּבַעֲיָן אַחֵר
אֵלּוּ הֵיוּ שֶׁר דְּמוּתָא דַּפֵּת שְׁמִיעַת בְּפִי
(דף טו:) **עֵבֶר** וזמן אסור בהנאה
פְּשִׁיטָא. רש"י ל"ג פְּשִׁיטָא דֵּהָא רַבִּי
יוֹסֵף הַגָּלִילִי פִלְיָי וְשֶׁר חֲמֵץ בִּהְיֵה
כֵּן שָׁעָה וְזָוִן לִפְרֵט שְׁמִיעַת דִּאֲסוֹר
בִּהְיֵה מִתְּיוֹק דִּרְשָׁא * דִּדְרָךְ הִתְנָה
בְּכַמֵּה מְקוּמוֹת לְכַסּוֹף אֶחָ דְּבִרְיוּ וְעוֹד
דִּלְגָּא מִשִּׁי שְׁפִיר וְנִהְיָה דְּפִרְךָ שְׁמִיעַת
מִשּׁוֹם דִּתְנָה בְּפִיךָ (דף יא:) לְשׁוֹרֶפֶת
חֲמֵץ חֲלֵמָה אֲסוֹר בִּהְיֵה לְדֵרִי יוֹסֵף
הַגָּלִילִי א"צ לְשׁוֹרֶפוֹ אֲלֵא יִרְאֵנוּ לְפָנֵי
כָּלֵבוֹ אוֹ יִמְכְּרוּ לְנֶכֶדִי:
בְּהָרִי דְּקֶשְׁרֵיף יֵהִי צִיתָהּ מִיֵּהָ.
מִשּׁוֹם דְּלִרִי אֲרִיִּי דְּלִמְרִי
חֲמֵץ בְּשִׁרְפָה אֲסוֹר מוֹתֵר דְּחִיָּא בְּפִי
בְּתַרְחַל מְתוֹמֵרֵי (ד' ה' ט) כֵּן הִשְׁפִּיעַן
אֲפִרְן מוֹתֵר וְקֶסֶף דְּבִדִּי דְּקֶשְׁרֵיף
חֲמֵץ צִיתָהּ מִיֵּהָ אֲבָל לִבְנֵי דָאֵין
מִזֹּאֲתוֹ בְּשִׁרְפָה וְהִי מִן הַנֶּקֶבֶרִים
לְדִמְרִיָּהּ בְּפִרְקָה בְּתַרְחַל מְתוֹמֵרֵי אֲפִרְן
אֲסוֹר וּפְשִׁיטָא לִידֵהּ דְּבִדִּי דְּקֶשְׁרֵיף
יֵהִי אֲסוֹר לִיְהוֹנָתָן מִנֵּט:

ב א מ"ג מ"ד חמ"ד

[illegible]

תורה אור השלם

1. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם
זָכוּר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר
צִוִּיתֶם מִצְרַיִם מִבְּתֵּי
עַבְדֵּיכֶם כִּי בָחוּק יָד
הֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִזֶּה
וְלֹא יֵאָכֵל חֶמֶץ.
שְׁמוֹת יִג

2. לֹא תֹאכְלוּ כֵל נֶבֶלָה
לִגְדֹךָ אֲשֶׁר כִּשְׁעִירְךָ
תִּתְּנָה וְאָכְלָה אוֹ מִכֹּר
לִבְנֵיכֶם כִּי עִם קֹדֶשׁ אִתָּה
לֵאמֹר אֱלֹהֶיךָ לֹא תִשָּׁל
גִּיד בְּחֵלֶב אִמּוֹ:

וּבִשְׂרָב בְּשִׂידָה טָרְפָה לֹא
מֵאֲבִלֹּל לְבַלֵּל מְשַׁלְּחִי

אתה: שמות כב ל

רבינו חננאל

יהא נהנה ממחנך בפסח בנחת
דהא כתיב כי כל אוכל חמץ ונכרתה
ויס' תימא אין הכי נמי א"כ לקמן
(דף גג:) דבעי מאי איכא בין חזקיה
לר' אבהו לימא דאיכא גימיהו
ואור"י דלא יוכל ולא תאכל ילפינן
מלא תאכלו אבל כי כל אוכל לא
ילפינן מלא תאכלו:
ליכתוב רחמנא תתנה ואבדא
ומכור. משמע דאי
הוי כתב הכי לא הוה דשנין אלא
כר"מ וכן באהור נשך (נ"מ פא.) גבי
נשך ומכירתו והא דאמר' בקדושין
(ד' לב:) ורבנן אי ס"ד כרבי יוסי
הגלילי ליכתוב רחמנא דשנין שיבה
תקוס והדרת תקוס ומפסי פני זקן
היינו משום דלשון והדרת לא שייך
תאמרי ולשון פני לא שייך אתקוס
היסק קראי דאין להן הכרעה שאת
אזכור מחז' משוקדים וקס (יזאמ ד'
ג.) אין עינים לבחן דהתם מלי קאי
אדלעיל או אלתתח אבל הכא מרדכי
לא מלי קיימי אגד לחדיה או אזכרי
לחדיה ובפ"ב דבוצים (ד' ג.) פליגי
מתני' גאון ולקח הכסין מדם האטות
באצטו ונתן איכא דמקוי חזקיה
אלקיה ואלא אנתניה משום דפסטיה
ואיכא דמקוי לה אנתניה דלחמיו ולא
בדוכתא אחרינא ולקחת מדם הפר ונתן
דקאי אצטו אנתניה ואיכא דמקוי לה ונתן
אלקיה כפסעת דקרא ולחמיה נמי
בשלמא דרבי מאיר. תימא לר"מ
לאקדמוי נתייה דגר ומי' ו
נתימא תתנה ואלכה ומכור אי לא הוה
כתב אלא גר הוה אמניה דלחא

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones